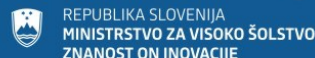

Temeljna načela delovanja kOAlicije S

Podpora prehodu na popoln in takojšnji odprti dostop
do znanstvenih publikacij

mag. Miro PUŠNIK, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani
Maja VIHAR, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani

Ljubljana in online, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani,
Predstavitev za konzorcijske partnerje in širšo javnost, 26. 10. 2023

Vsebina predstavitev

Predstavitev kOAlicije S

Načrt S: temeljni cilj in 10 načel

Možni načini objavljanja v okviru Načrta S

Strategija ohranjanja avtorskih pravic - Rights Retention Strategy (RRS)

Orodja in storitve, ki jih je uvedla kOAlicija S

Tehnične smernice in zahteve za objavljanje v skladu z Načrtom S

Odgovorne prakse vrednotenja znanstvenoraziskovalnega dela

Načrt S in slovensko okolje

Novice v zvezi z Načrtom S in delovanjem kOAlicije S

kOAlicija S

4. september 2018: skupina nacionalnih in mednarodnih financerjev raziskovalne dejavnosti s podporo Evropske komisije (EC) in Evropskega raziskovalnega sveta (ERC) ustanovi kOAlicijo S.

Iniciativa, ki se zavzema za takojšen in popoln dostop do znanstvenih del, ki nastanejo kot rezultat raziskovalnega dela, financiranega s strani članic.

Slovenija: Javna agencija za raziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS) - ena od ustanovnih članic.

Članice kOAlicije S

Nacionalni financerji

Evropski financerji

Mednarodni financerji in raziskovalne organizacije

Ob podpori

Temeljni cilj kOAlicije S

“Od leta 2021 dalje morajo biti vse znanstvene objave, ki so rezultat raziskovalne dejavnosti, podprte s sredstvi javnega ali zasebnega financiranja nacionalnih, regionalnih ali mednarodnih financerjev, objavljene v odprtem dostopu v znanstvenih revijah in na platformah za odprte objave ali pa nemudoma, brez časovnega zamika, dostopne v repozitorijih.”

Načela Načrta S

1. Avtorji, oziroma njihove matične institucije, ohranijo avtorske pravice. Vsa znanstvena dela morajo biti objavljena pod odprto licenco, najbolje z licenco Creative Commons priznanje avtorstva (CC BY).
2. Financerji vzpostavijo robustne kriterije in zahteve, ki jih morajo izpolnjevati odprto dostopne znanstvene revije, platforme za odprto objavljane in repozitoriji.
3. Financerji podpirajo vzpostavitev odprto dostopnih znanstvenih revij, platform za odprte objave, repozitorijev ter ostale infrastrukture za odprti dostop, v primerih, kjer je potrebno.
4. Kjer je mogoče, stroške odprtih objav prevzamejo financerji, tako da stroški ne bremenijo posameznih raziskovalcev. Na tak način lahko vsi raziskovalci objavljajo v odprtem dostopu.
5. Financerji podpirajo raznolikost poslovnih modelov odprtega objavljane. Plačilo odprtih objav, kjer je to potrebno, je skladno z dejansko vrednostjo storitve, ki jo založnik izvede. Struktura stroškov je transparentna in financerjem omogoča pregled in morebitno omejevanje dvigovanja stroškov.

Načela Načrta S

6. Financerji spodbujajo vlade, univerze in raziskovalne organizacije, knjižnice ter ostalo akademsko skupnost, da z usklajenimi strategijami, politikami in praksami zagotavljajo transparentnost.
7. Ta načela veljajo za vsa znanstvena dela. Odprto objavljane znanstvenih monografij in poglavij predstavlja daljši proces, za katerega je potrebno več časa in drugačni pristopi.
8. Financerji ne podpirajo odprtega objavljane v hibridnih revijah, razen v primerih tako imenovanih preoblikovalnih dogovorov, s katerimi je prehod v takojšnji in popoln odprti dostop jasno časovno opredeljen. Financerji lahko preoblikovalne dogovore finančno podpirajo.
9. Financerji spremljajo izvajanje zahtev in sankcionirajo njihovo neizpolnjevanje.
10. Financerji vrednotenje in financiranje raziskovalnega dela izvajajo na podlagi vsebine raziskovalnega dela in ne na podlagi ocen platforme objave znanstvenega dela (na primer dejavnik vpliva in druga metrika znanstvenih revij) ali ocene založnika.

Izvajanje načel Načrta S

Članice kOAlcije S neodvisno, samostojno in v skladu s svojim pravnim redom „izvajajo“ načela Načrta S.

Preglednica [Implementation Roadmap of cOAlition S Organisations](#) prikazuje, kdaj, oziroma za katere objave bodo zahteve veljale, ali bodo članice pokrivalale tudi plačilo APC v preoblikovalnih revijah in kdaj bodo v razpise za instrumente financiranja implementirale strategijo ohranjanja avtorskih pravic (RRS).

Večina članic kOAlcije S podpira plačilo odprtih objav v preoblikovalnih revijah, vendar ne brezpogojno (sprejemljiva cena, transparentnost).

Mnoge so RRS začele izvajati s 1. januarjem 2021 – „early adopter“, nekatere pa bodo strategijo implementirale kasneje – “adoption to follow”.

ARIS – adoption to follow!

Implementation Roadmap of cOAlition S Organisations

cOAlition S organisation (funder)	Launch date for implementing Plan S-aligned OA policy	Application of Plan S principles	Rights Retention Strategy	Support the payment of fair and reasonable APCs in Transformative Journals
Academy of Finland (AKA)	1 st January 2021	All new funding calls opened after 1/1/2021	Adoption to follow	Yes
Aligning Science Across Parkinson's (ASAP)	1 st January 2022	All research articles submitted for publication from 1/1/2022	Adopted	Yes
Austrian Science Fund (FWF)	1 st January 2021	All new grants awarded after 1/1/2021	Adopted	Yes, but only when the journal is part of a Transformative Agreement
Bill & Melinda Gates Foundation	1 st January 2021	All research articles submitted for publication from 1/1/2021	Adopted	Yes
European Commission (Horizon Europe Framework Programme)	1 st January 2021	All new funding calls opened after 1/1/2021	The EC policy – as per the Horizon Europe Model Grant Agreement – includes a prior obligation for its beneficiaries which is aligned with the Rights Retention Strategy	No
Formas (Sweden)	1 st January 2021	All new funding calls opened after 1/1/2021	Adopted	Yes
FORTE (Sweden)	1 st January 2021	All new grants awarded after 1/1/2021	Adopted	No
Foundation for Science and Technology of Portugal (FCT)	TBA (OA policy under review)	TBA	Adoption to follow	No
French National Research Agency (ANR)	1 st January 2021	All new funding calls opened after the publication of the ANR action plan in 2021	Adopted	Yes
Science Foundation Ireland (SFI)	1 st January 2021	All research articles submitted for publication from 1/1/2021	Adopted	Yes
Slovenian Research and Innovation Agency	1 st January 2021	Adoption to follow	Adoption to follow	Yes
South African Medical Research Council (SAMRC)	1 st January 2021	All research articles submitted for publication from 1/1/2021	Adopted	Yes
Swiss National Science Foundation (SNSF)	1 st January 2023	All new grants applied for after 1/1/2023	Adopted	No

Možni načini objavljanja

ODPRTODOSTOPNA OBJAVA		ZAPRTA OBJAVA
ZLATA POT – 1	ZLATA POT – 2	ZELENA POT
Objava v zlatih, odprtodostopnih revijah ali objava na platformah za odprto objavljanje.	Objava v odprtem dostopu v naročniških, t.i. hibridnih revijah, kadar so le-te del preoblikovalnih dogovorov (Transformative Arrangements - TA).	Objava v naročniški reviji in arhiviranje avtorjevega končnega, recenziranega rokopisa (AAM - Author Accepted Manuscript) pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva (CC BY 4.0) in brez časovne zapore dostopa (embarga) v repozitorij.
Članice kOAlicije S bodo financirale stroške tovrstnih objav – upravičen strošek iz projekta!	Članice kOAlicije S nudijo podporo s sofinanciranjem preoblikovalnih pogodb ali plačilom objav v preoblikovalnih revijah.	Članice kOAlicije S omogočajo uporabo strategije ohranjanja avtorskih pravic in ne bodo podpirale objav v hibridnih revijah - samo do konca 2024!

Odprtodostopne znanstvene revije

7. načelo velja za vse vrste znanstvenih objav, a podrobne zahteve so bile oblikovane le za objave člankov!

➔ ZLATA POT 1:

Objave v odprtodostopnih, „zlatih“ revijah, ki izpolnjujejo kriterije za kakovostne znanstvene revije, kot so na primer revije, indeksirane v [Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)](#).

1. avtorske pravice zadržijo avtorji,
2. objava pod odprto licenco, praviloma CC BY (izjeme...),
3. različni poslovni modeli: plačilo stroškov za odprtost objave z APCji ali „(ne)posredna finančna podpora medijem“!

Platforme za odprto objavljanje

→ ZLATA POT 1:

Objave **na platformah** za odprto objavljanje, ki izpolnjujejo zahteve Načrta S: gre za **izvirne objave rezultatov** (na za združevanje ali ponovno objavo vsebin).

[Open Research Europe \(ORE\)](#) - platforma Evropske komisije:

odprti recenzijski postopek, objava recenzije..., brezplačno za prejemnike sredstev iz programov Obzorje 2020, Obzorje Evropa,

[Openjournals.nl](#) – platforma za nizozemske znanstvene revije,

[Wellcome Open Research](#) – vse vrste objav, vsaj en avtor prejemnik sredstev WT,

[Gates Open Research](#) – vse vrste objav, za prejemnike sredstev BMGF,

[ELIXIR Gateway](#) – različne vrste objav, za „upravičence“ vozlišč ELIXIR.

Diamantni model – znanstvene revije in platforme

Diamond Open Access: neprofitni model znanstvenega založništva, ki je brezplačen za avtorje in bralce (revije in platforme ne zaračunavajo naročnin ali APC).

Velikokrat gre za pobude manjših, večjezičnih in večkulturnih skupnosti, kot so: akademska združenja, neprofitne organizacije, raziskovalne institucije, financerji, knjižnice ipd. Sredstva zagotavljajo neposredno, pa tudi s sponzorstvom, donacijami, zbiranjem v okviru različnih iniciativ, množičnim financiranjem in podobno.

Predstavlja koncept bibliodiverzitete in, po naravi in po zasnovi, nudi pravičnejše možnosti objavljanja v odprtem dostopu za vse.

Diamantni model – kOAlICIJA S in ERA

Marec 2022: „[Action Plan for Diamond Open Access](#)“

September 2022: prva „Diamond Open Access Conference“ v Zadru

Aktivnosti v povezavi s Science Europe, sodelovanje v projektih Obzorja Evropa:

- [DIAMAS \(Developing Institutional Open Access Publishing Models to Advance Scholarly Communication; 9/2022–8/2025\)](#): standardi, smernice in prakse v diamantnem založništvu
- [CRAFT-OA \(Creating a Robust Accessible Federated Technology for Open Access; 2023-2025\)](#): nadgradnja IT za založniške platforme (profesionalni nivo, interoperabilnost) – **ZRC SAZU!**
- [PALOMERA \(Policy Alignment of Open Access Monographs in the European Research Area; 2023–2024\)](#): priporočila in podlage za podporo in usklajevanje politik financerjev in institucij glede odprtih objav monografij – **ZRC SAZU!**

• Odprta dostopnost znanstvenih monografij in drugih daljših besedil

7. načelo: časovni okvir za doseganje odprtega dostopa monografij in drugih daljših besedil zahteva ločen pristop od objav člankov. Številni financerji so od objave Načrta S razvili lastne politike, razlike so predvsem pri licencah (večinoma CC) in v dolžini zapore odprtosti vsebine (0 do 12 mesecev).

KOAlcija S ni določila enotne politike, pač pa priporočila: odprta dostopnost takoj ob objavi, zadržanje pravic s strani avtorjev ali institucij, da omogočijo odprtost in ponovno uporabo, uporaba CC licenc, najdaljša zapora dostopnosti 12 mesecev, financerji nudijo podporo v okviru shem financiranja in namenskih pogodb za poslovne modele založništva v odprtem dostopu.

V razvoj smernic za izvajanje bo vključila obstoječe prakse in skupnost odprtega založništva, na primer [Directory of Open Access Books](#), [OAPEN OA books toolkit](#) in [OA Books Network](#).

Preoblikovalni dogovori (Transformative Arrangements)

8. načelo: ODPRTE OBJAVE V HIBRIDNIH, NAROČNIŠKIH REVIJAH

→ časovno omejena možnost do konca leta 2024!

→ **ZLATA POT 2:** „globalni“ ali „lokalni“ prehod na pokrivanje stroškov objavljanja namesto plačevanja naročnin oz. branja.

Preoblikovalne revije (Transformative Journals – TJ).

Preoblikovalne pogodbe (Transformative Agreement, tudi Transformative Model Agreement – TA, TMA).

Preoblikovalne revije (Transformative Journals)

Transformative Journals – TJ: naročniške, hibridne revije!

Pogoji za pridobitev statusa TJ in preobrazbo v odprto dostopen model:

- vsaj 15 odstotna relativna letna rast deleža odprtih objav,
- preobrazba v OD model, ko delež odprtih objav doseže 75 odstotkov,
- transparentnost stroškov objavljanja in sorazmerno zniževanje naročnin,
- izpolnjevanje tehničnih priporočil in zahtev za objavljanje.

KOAlicija S objavlja [seznam založnikov, ki so pristopili k preobrazbi revij](#), med njimi so American Chemical Society, Association for Computing Machinery, British Medical Journals, Cambridge University Press (209 revij), Elsevier (160 revij), IEEE, Karger, OUP, Springer Nature..., **in letna poročila o doseženem prehodu (2020– 2022)!**

Slabi rezultati: kOAlicija S bo konec leta 2024 prenehala podpirati TJ oz. opustila „status TJ“, zato članice ne bodo več pokrivala plačevanja stroškov teh objav.

Preoblikovalne pogodbe (Transformative Agreements)

Transformative Agreement (TA): naročniške, hibridne revije!

Licenčne pogodbe konzorcijev, institucij ali financerjev z založniki znanstvene periodike, tudi t.i. Publish and Read (PAR) oziroma Read and Publish (RAP) pogodbe - vavčerji za brezplačne objave v dogovorjenem naboru revij založnika, cenovno čim bolj nevtralen prehod od plačevanja naročnin (oziroma branja) k plačilu objav.

Pogodbe, ki so usklajene s smernicami iniciative Efficiency and Standards for Article Charges (ESAC) in so registrirane v [ESAC Transformative Agreement Registry](#).

Licenčna pogodba s popustom na plačilo objave (APC – Article Processing Charge) ni preoblikovalna!

KOAlcija S: podpora TA samo do konca 2024!

Izjemoma lahko, v okviru svojih nacionalnih politik, posamezne članice tudi po letu 2024 nadaljujejo sofinanciranje TA (objava na spletni strani KOA S)!

Zaprte objave - strategija ohranjanja avtorskih pravic

➔ ZELENA POT

Večina komercialnih založnikov od avtorjev ob sprejemu članka v objavo v naročniški reviji zahteva prenos materialnih avtorskih pravic s podpisom pogodbe o objavi (CTA - Copyright Transfer Agreement).

Založniške politike samoarhiviranja redko dovoljujejo shranjevanje avtorjevega, končnega recenziranega rokopisa (AAM) v skladu z zahtevami Načrta S (©avtorji, takojšnja odprta dostopnost pod licenco Creative Commons CC BY v repozitoriju).

➔ KOAlicija S je oblikovala strategijo, ki, tudi v primerih, ko ni možnosti za objavo v zlatem odprtem dostopu, avtorjem omogoča, da rezultate iz javno financiranih raziskav objavijo v revijah po svojem izboru, čeprav naročniških, a kljub temu izpolnijo zahteve financerjev za takojšnjo odprto dostopnost.

Strategija ohranjanja avtorskih pravic – Rights Retention Strategy (RRS)

Avtorji obdržijo materialne pravice, založniku pa „dovolijo objavo“!

Financerji v določenih pogodb (npr. Horizon Europe, tudi ARIS po novi Uredbi 59/23) od avtorjev zahtevajo takojšen odprti dostop pod CC BY licenco. Avtorji lahko ob oddaji rokopisa uporabijo sledeče besedilo:

»To raziskavo je v celoti ali delno financiral [ime financerja] [štev. projekta]. V skladu z zahtevo financerja mora biti najmanj avtorjev končni, recenzirani rokopis (AAM – Author Accepted Manuscript) dostopen takoj ob objavi pod licenco CC BY ali drugo enakovredno.»

Obveznost zagotavljanja takojšnjega odprtega dostopa pod pogoji iz pogodbe o financiranju ima prednost pred kakršno koli kasnejšo pogodbo z založnikom:

[AGA – Annotated Grant Agreement, EU Funding Programmes 2021-2027](#), str. 284!

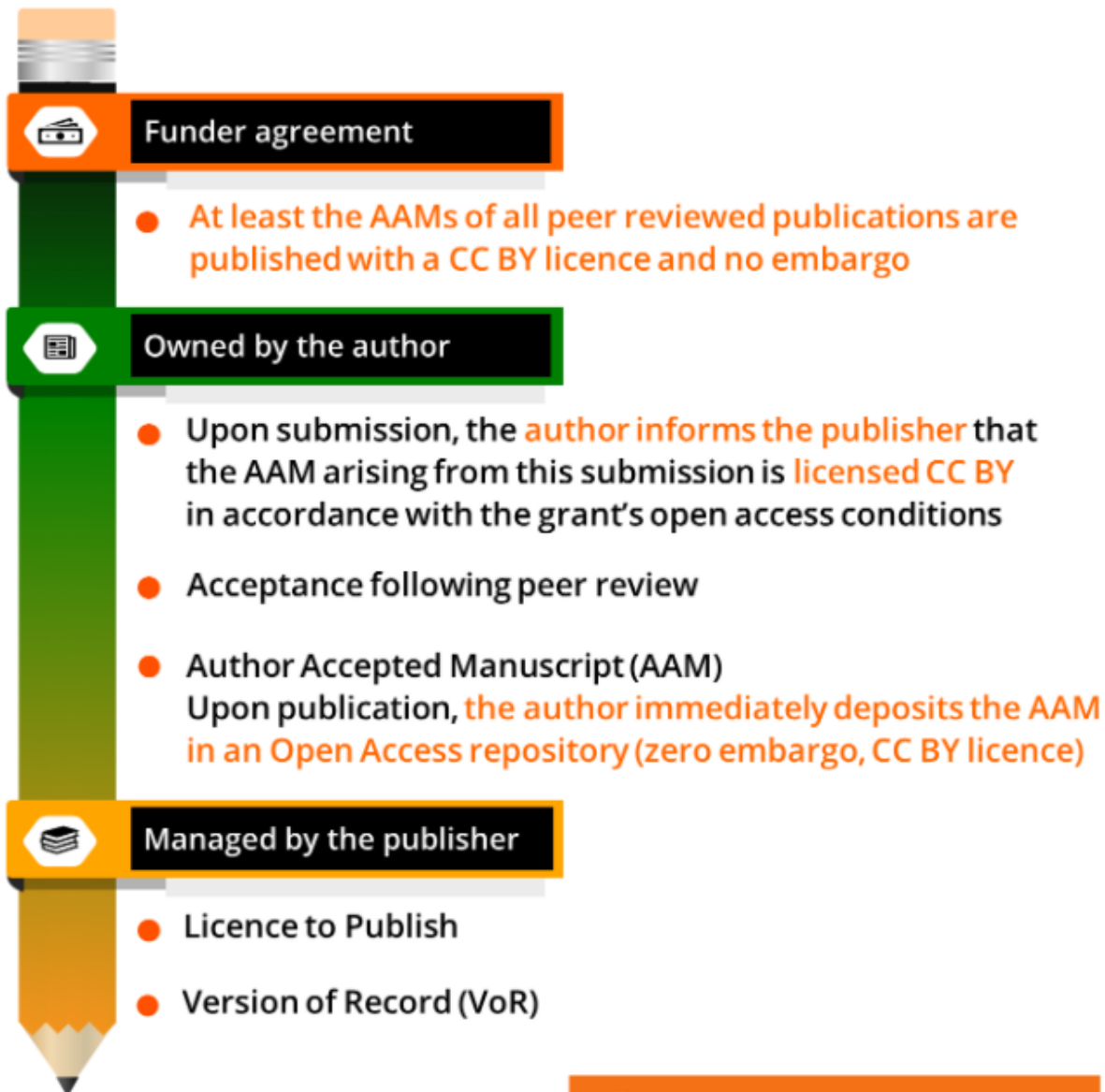
Plan S & Rights Retention

#RetainYourRights

www.coalition-s.org/rights-retention-strategy

Helping researchers retain their rights and share their work Open Access

Example where the Author Accepted Manuscript (AAM) is shared CC BY

• Odzivi založnikov

KOAlcija S je založnike obvestila o vsebini RRS in jih pozvala k prilagoditvi njihovih politik, vendar so se odzvali le redki in objavili spremembo politike samoarhiviranja – [odzivi založnikov](#):

Company of Biologists in The Royal Society – prilagoditev RRS v celoti,

[American Association for the Advancement of Science \(AAAS\)](#) in
[Association for Computing Machinery](#) – le ob določenih pogojih.

Noben založnik (še) ni objavil, da bo sistematično zavračal „RRS prispevke“.

Nasprotujoče si politike financerjev in založnikov lahko avtorje pripeljejo v težaven položaj:

- Zavračanje ali preusmerjanje objav.
- Avtorskopravni problemi – spori zaradi morebitnega nespoštovanja podpisanih pogodb o objavi in podobno.

Journal Checker Tool (JCT)

Časovnica in način implementacije načel Načrta S pri financerjih pomembno vplivajo na možnosti avtorjev za objave v revijah po njihovem izboru – **HIBRIDNE revije: NE GRE ZA PREPOVED OBJAVLJANJA, PROBLEM SO STROŠKI in KDO jih PLAČA!**

Spletno orodje [Journal Checker Tool \(JCT\)](#) avtorjem omogoča, da na osnovi naslova (ali ISSN) izbrane revije oz. platforme, imena financerja in svoje inštitucije preverijo, ali bi s tako objavo zagotovili skladnost z zahtevami Načrta S in svojega financerja (nacionalne politike se v podrobnostih lahko razlikujejo – dodatno preveriti!).

[Delovanje orodja temelji na funkcionalnem združevanju](#) zahtev Načrta S za odprto dostopnost objav, informacij o poteku implementacije pri posameznih članicah (Implementation Roadmap of cOAlition S Organisations) in podatkov iz različnih servisov, registrov in portalov (DOAJ, ISSN registra revij, ESAC registra preoblikovalnih pogodb, šifranta raziskovalnih organizacij ROR in drugih).

ACS Nano

JOURNAL CHECKER TOOL

Which publishing options are supported by your funder's OA policy?

JOURNAL

MY FUNDER

MY INSTITUTION

Science (American Association for the Advancement of Scier

Slovenian Research Agency (ARRS)

University of Ljubljana, Slovenia (ROR:05njb9z20)

☐ No affiliation

The following publishing options are aligned with your funder's OA policy.

TRANSFORMATIVE AGREEMENT

The corresponding author of the submitted article must be based at an institution within this transformative agreement for it to provide a route to compliance

Other conditions may also be in place around publishing through this agreement.

[Make sure to read this information.](#)

TRANSFORMATIVE JOURNAL

Go ahead and submit. Remember to select the open access publishing option with a [CC BY licence](#) to ensure compliance.

Some funders do not support the payment of publishing fees in Transformative Journals. Check [here](#) to confirm if your funder will support the payment of publishing fees.

[More information](#)

Transformative agreements ×

Consult your institution's library prior to submitting to this journal.

Transformative agreements may have eligibility criteria or limits on publication numbers in place that the Journal Checker Tool is currently not able to check.

ACS Nano is part of a transformative agreement between American Chemical Society and University of Ljubljana which expires on 2024-12-31

Science (AAAS)

JOURNAL CHECKER TOOL

Which publishing options are supported by your funder's OA policy?

JOURNAL

MY FUNDER

MY INSTITUTION

Science (American Association for the Advancement of Scier

Slovenian Research Agency (ARRS)

University of Ljubljana, Slovenia (ROR:05njb9z20)

☐ No affiliation

The following publishing options are aligned with your funder's OA policy.

Ni preoblikovalne pogodbe!
Ni preoblikovalna revija!

SELF-ARCHIVING

Upon acceptance, you can deposit your Author Accepted Manuscript in a repository without embargo and with a [CC BY licence](#). Publishing fees do not apply with this route.

[More information](#)

Self-archiving

Self-archiving is sometimes referred to as *green open access*. Publishing fees do not apply with this route.

Publish your article via the journal's standard route and do not select an open access option. Following acceptance, deposit the full text version of the author accepted manuscript (the version that includes changes requested by peer-reviewers) to a repository without embargo and under a [CC BY licence](#). Your funder may require you to archive your article in a specific repository.

AAAS: <https://www.science.org/content/page/open-access-aaas>

- Authors of peer-reviewed research articles who are required to do so by their funder or employer may place a CC BY license on their accepted manuscript. cOAlition S-funded authors may place a CC BY license or a CC BY-ND license on their accepted manuscript. (The cOAlition S policy, first introduced in a trial period in 2021, applies to any peer-reviewed research submitted to the *Sciencefamily* subscription journals on or after 1 January, 2021 that is funded by those cOAlition S organizations indicating adoption of the Plan S Rights Retention Strategy. See here: <https://www.coalition-s.org/plan-s-funders-implementation/>.)

Financer & RRS:

EC, Obzorje Evropa → DA

ARIS → NE

The Lancet Oncology

JOURNAL CHECKER TOOL

English Français

Which publishing options are supported by your funder's OA policy?

JOURNAL

MY FUNDER

MY INSTITUTION

The Lancet Oncology (Elsevier), ISSN: 1470-2045, 1474-5488

Slovenian Research Agency (ARRS)

University of Ljubljana, Slovenia (ROR:05njb9z20)

Ni preoblikovalne pogodbe!
Ni preoblikovalna revija!

There are no publishing options aligned with your funder's OA policy.

CHECK WITH AN ALTERNATIVE JOURNAL

Repeat your search with an alternative journal to see if it provides a route to compliance with your funder's Plan S aligned open access policy.

CHECK WITH A DIFFERENT FUNDER

If your research was funded by multiple Plan S funders, repeat your search using the name of one of the other funders. The implementation timeline for Plan S aligned open access policies is not the same for all funders, therefore results may vary by funder.

CHECK WITH A DIFFERENT INSTITUTION

If you or one of your co-authors are affiliated with different institutions, repeat your search with these alternative institutions. Transformative agreements are made between publishers and (consortia of) institutions. While the institution you searched does not currently have an agreement with the publisher of this journal, one of your collaborator's institutions may have one.

RIGHTS RETENTION

cOAlition S has developed a Rights Retention Strategy to give researchers supported by a cOAlition S Funder the freedom to submit their manuscript to their journal of choice, including subscription journals, whilst remaining fully compliant with Plan S. [More information on how to use this approach is available here.](#)

TRANSPARENT PRICE AND SERVICE DATA

 The Lancet Oncology has not provided any price or service data to the [Journal Comparison Service](#)

[Click here to learn more](#)

Journal Comparison Service (JCS)

5. načelo, transparentnost in preglednost: *pristojbine za odprte objave morajo biti skladne z dejansko vrednostjo storitve, ki jo založnik izvede, in financerjem omogočiti vpogled v strukturo stroškov, ne glede na to, ali gre za objave v odprto dostopnih revijah, na platformah za odprto objavljane ali za objave v okviru preoblikovalnih dogovorov.*

Journal Comparison Service: varna, brezplačna storitev, ki knjižnicam, konzorcijem in financerjem omogoča hitre primerjave storitev in stroškov objavljane v znanstvenih revijah. Založniki posredujejo podatke v standardnem formatu, med drugim o pogostosti objavljane, recenzijem postopku, času od oddaje do sprejema, razponu kataloških cen APC in naročin.

Zaradi varovanja podatkov je potrebno podpisati pristopno pogodbo End-user service agreement, za uporabo se je potrebno registrirati in prijaviti.

Seznam založnikov in revij, katerih podatki so vključeni v storitev, je javen!
Dostop do podrobnejših podatkov pa je omogočen samo prijavljenim uporabnikom!
Povezava z Journal Checker Tool: izpis za posamezen naslov revije

PLoS Medicine

PLoS Medicine (Public Library of Science (PLOS)), ISSN: 1549-

Slovenian Research Agency (ARRS)

University of Ljubljana, Slovenia (ROR:05njb9z20)

The following publishing options are aligned with your funder's OA policy.

FULL OPEN ACCESS

Go ahead and submit. Remember to select a [CC BY licence](#) to ensure compliance.

Upon publication, you have the right to self-archive the final published article as an additional route to compliance rather than an alternative route.

TRANSPARENT PRICE AND SERVICE DATA

PLoS Medicine has provided up-to-date price and service data to the [Journal Comparison Service](#)

[Click here to learn more](#)

34 založnikov, več kot 2.200 revij

AboutScience Srl	Ledizioni
Beilstein-Institut	Meise Botanic Garden
Bio-protocol	National Institute of Telecommunications
Common Ground Research Networks	Nordic Africa Research Network
Company of Biologists	Open Library of Humanities
Copernicus Publications	PLOS
EMBO Press	Pensoft Publishers
European Respiratory Society	Polish Botanical Society
F1000	Portland Press
Frontiers	PsychOpen GOLD / Leibniz Institute for Psychology
Hindawi Limited	Rockefeller University Press
IWA PUBLISHING	Royal College of General Practitioners
Institute of Slavic Studies	Royal Society of Chemistry
International Union of Crystallography	The Royal Society
JMIR Publications	Ubiquity Press Ltd
John Wiley & Sons	eLife Sciences Publications
Journal of Universal Computer Science	oekom Verlag

Tehnične smernice in druge zahteve za objavljanje v skladu z Načrtom S

Znanstvena dela morajo biti objavljena v medijih oz. arhivirana v repozitorijih, ki izpolnjujejo tehnične smernice in druge zahteve, objavljene v [Technical Guidance and Requirements](#).

Najpomembnejši vidiki zahtev so:

- Recenzijski postopki v skladu z veljavnimi „praksami“.
- Takojšnja odprtost objav.
- Uporaba trajnih identifikatorjev za znanstvene objave ([DOI](#), URN, Handle).
- Licenca CC BY (ali podobna) - strojno berljiva.
- Metapodatki o objavah - licenca CC0, interoperabilnost.
- Kakovost revij (registracija v [Directory of Open Access Journals \(DOAJ\)](#)).
- Kakovost repozitorijev (registracija v [Directory of Open Access Repositories \(OpenDOAR\)](#)).

Odgovorne prakse vrednotenja znanstvenoraziskovalnega dela

10. načelo kOAlcije S, spodbujanje odgovornih in poštenih metod vrednotenja znanstvenoraziskovalnega dela :

Financerji se zavezujejo, da bodo pri ocenjevanju znanstvenoraziskovalnega dela in pri odločanju o financiranju ocenjevali dejansko vrednost raziskovalnega dela in pri tem ne bodo upoštevali ne platforme objave (npr. znanstvene revije), niti ne vplivnosti in drugih kazalnikov platforme (npr. dejavnika vpliva ipd.).

V okviru te zaveze financerji podpirajo [Declaration on Research Assessment \(DORA\)](#), [Leiden Manifesto](#), [Hong Kong Principles](#) ter načela [Agreement on Reforming Research Assessment \(CoARA\)](#).

The Academy of Finland: [Recommendation for the responsible evaluation of a researcher in Finland](#) , priporočila za odgovorno uporabo metrik [\(v finščini\)](#) .

Kvalitativna in kvantitativna merila

Vrsta različnih kvalitativnih meril vpliva, vključno s splošnim družbenim vplivom.

Kakršna koli uporaba bibliometričnih meril naj bo odgovorna in naj odraža:

- **zanesljivost:** metrike temeljijo na najboljših možnih podatkih v smislu natančnosti in obsega,
- **vključevalnost:** kvantitativno vrednotenje bi moralo podpirati, nikakor pa ne nadomestiti kvalitativnega ekspertnega ocenjevanja,
- **preglednost:** zbiranje podatkov in analitični postopki so odprti in pregledni, tako da lahko ocenjevani preizkušajo in preverjajo rezultate,
- **raznolikost:** upoštevanje razlik po znanstvenih vedah in uporaba vrste kazalnikov, ki odražajo in podpirajo raznolikost raziskovalnega okolja in poklicnih poti,
- **refleksivnost:** prepoznavanje in predvidevanje sistemskih in drugih možnih učinkov kazalnikov ter njihovo trajno posodabljanje.

Examples of Principle #10 in practice

Examples of Principle #10 in Practice

Responsible research assessment and evaluation

Before

After

	Attitudes	Competition
	Journals	Reputed for prestige & publisher
	Research	Highly selective Flashy, newsworthy
	Evaluation	Only articles matter Quantitative metrics & Impact Factor Opaque
		Collaboration
		Reputed for fast & fair reviews
		Solidly reproducible Robust
		All outputs & contributions matter Qualitative metrics & intrinsic merit Transparent

Načrt S in slovensko okolje

- Obzorje Evropa: v celoti „skladna“ politika z Načrtom S!
- Nacionalna zakonodaja na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti po načelih odprte znanosti: SPREJETA!
- Zahteve glede odprte dostopnosti za objave člankov usklajene z zahtevami EC v dokumentih Obzorja Evropa in obenem tudi z načeli kOAlicije S, pri monografijah in drugih daljših besedilih zakonodaja temelji na politiki EC.
- ARIS kot članica kOAlicije S še ni aktivno pričela z izvajanjem vseh načel, status „Adoption to follow“!
- Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti (Uradni list RS, št. [59/23](#)) določa ključne naloge, aktivnosti so podrobno zapisane v [Akcijskem načrtu za odprto znanost](#) za izvedbo Ukrepa 6.2...(ReZrIS30).

Načrt S in slovensko okolje

Akcijski načrt..., najpomembnejše aktivnosti ARIS v povezavi z izvajanjem načel Načrta S:

- A6.2.2/1.1: Prilagoditve ... ARIS in razpisnih pogojev za sofinanciranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti... in s tem povezanih politik in priporočenih/dobrih praks ERA za vrednotenje in ocenjevanje...
- A6.2.2/5.1: Spodbujanje vključevanja JRO in drugih ... v koalicijo CoARA in vzpostavitev nacionalnega konzorcija za podporo uvajanju sprememb v vrednotenje znanstvenoraziskovalnega dela po zgledu določil CoARA in dobrih praks ERA in EHEA.
- A6.2.3/2.1: Prenova sistema sofinanciranja nakupa mednarodnih znanstvenih časopisov na način, da bo omogočeno sklepanje preoblikovalnih konzorcijskih pogodb ...
- A6.2.3/2.2: Zagotovitev sredstev za zagotavljanje financiranja APC-jev ...
- A6.2.3/2.4: Vsi instrumenti financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, financirani z javnim proračunom, morajo v razpisni dokumentaciji zahtevati takojšnji odprti dostop do vseh recenziranih znanstvenih objav, raziskovalnih podatkov, programske opreme in drugih digitalnih objektov in načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki
- A6.2.3/2.9: Dogovor med ARIS in ORE (»Open Research Europe«) ..., ki omogoča slovenskim raziskovalcem odprtodostopno objavlanje ...

Tekoče aktivnosti kOAlicije S

Novice <https://www.coalition-s.org/category/news/>

Blog <https://www.coalition-s.org/blog/>

Pomemben mejnik – 5. obletnica ustanovitve!

Spletni dogodek

[5 Years of Plan S](#), 2. november 2023 od 17.00 – 19.00 na zoom , prijave zaključene, dogodek bo kasneje na voljo na Youtube kanalu kOAlicije S.

Podpora odprtim objavam v Sloveniji

V okviru Akcijskega načrta je v fazi vzpostavitve podporni center za izvajanje praks odprte znanosti, med drugim tudi na področju nudenja podpore pri zagotavljanju odprtega dostopa do znanstvenih objav.

V projekt so vključeni UKM, UK UP, UK UNG in CTK.

Ključne dejavnosti:

- podpora pri postopkih objavljanja (preoblikovalne pogodbe, objave v zlatih revijah),
- tolmačenje zahtev financerjev (npr. v programih Obzorje Evropa, ARIS ipd.),
- podpora na področju avtorskega prava,
- podpora pri arhiviranju v repozitorije...

Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani
Central Technical Library at the University of Ljubljana
Trg republike 3, SI-1000 Ljubljana
Slovenija / Slovenia

Hvala za pozornost!

Univerza v Ljubljani

